

De Harder op de Waddenzee

In het oostelijk waddengebied is het materieel beheer van de eilanden Rottumeroog en Rottumerplaat in handen van de Rijkswaterstaat, die met name zorg draagt voor de kustverdediging. Het natuurwetenschappelijk beheer van deze eilanden ligt bij Staatsbosbeheer, terwijl de taak van Natuur, Milieu en Faunabeheer (NMF) zich richt in het waddengebied op het natte gedeelte. Daarvoor zijn 3 boten ingeschakeld, nl. de Phoca vanuit Texel sinds 1976, de Krukel op Ameland sinds 1983 en de Harder vanuit de Eemshaven sinds 1977. Een gesprek met schipper John de Boer van de Harder.

DE TAAK VAN NMF BETEKENT INVENTARISEREN en beschermen van zeehonden, vogels, mosselbanken, kokkelbanken en het meten van de rekreatiedruk. Voorts het bewaken van de NB 17-gebieden, gebieden die in het kader van de Natuurbeschermingswet in bepaalde perioden niet toegankelijk zijn. Deze gebieden worden aangegeven met gele tonnen. De schippers van de NMF-boten hebben daar een positionele taak, dwz. zij zijn ambte-

naar van de algemene inspectiedienst en tevens opsporingsambtenaar van het korps Rijkspolitie.

De primaire taak ligt in het inventariseren en beschermen van zeehonden. Vooral het opsporen van huilers, jonge zeehonden die hun moeder zijn kwijtgeraakt, heeft de hoogste prioriteit. In de toekomst zullen de taken echter worden uitgebreid met meer gerichte inventarisaties van alle soorten vogels. Zo is be-

NATUUR, MILIEU EN FAUNABEHEER

Jan Abrahamse

kend dat de fuut en de aalscholver zich vanuit het binnenland steeds meer vestigen in het waddengebied.

Als zeehonden jongen hebben, zijn ze sterk plaatsgebonden. Huilers en zieke zeehonden worden opgespoord en gevangen door John de Boer en zijn kollega's en onmiddellijk naar de zeehondencrèche in Pieterburen vervoerd. Als de zeehonden weer gezond zijn, worden ze door de NMF-boten weer uitgezet. In augustus van 1987 is er een schatting gemaakt van 1000 zeehonden, wat gelukkig weer een toename is. Een toename die afkomstig is uit Duitsland en de opvang van de centra. In de zomer varen de boten met een 1e en een 2e schipper en een opstapper, 's winters wordt op de Harder gevaren door John de Boer en Klaas Kreuyer.

Recreatie

John de Boer heeft de indruk dat de laatste 2 jaar de rekreatiedruk is gestabiliseerd. Daarvoor nam die jaarlijks met 30-40 % toe. Zo'n 10 jaar geleden was er bij hoogtij zo'n doortrek van een tiental schepen over het wantij, tegenwoordig zijn dat zo'n 50-60 schepen. Overigens wordt er in het oostelijk waddengebied weinig overtijt. In 1981 is de Natuurbeschermingswet van kracht geworden, waarbij de zogenaamde artikel 17-gebieden afgesloten zijn van begin mei tot eind augustus; voor de eilanden Rottumeroog en Rottumerplaat geldt het hele jaar een toegangsverbod.

De artikel 16-gebieden bevatten de rest van de Waddenzee. Deze gebieden zijn toegankelijk op voorwaarde dat men 'de natuur geen schade mag toebrengen'. Deze vage term

houdt oa. in dat men geen dieren mag verstoren, geen planten mag uitsteken en geen vuil mag lozen of storten.

John de Boer: 'Om dit te bereiken geven we voorlichting door het uitdelen van folders, het geven van lezingen en door middel van een expositie in Expozee te Lauwersoog'.

Het gedrag van de toerist in het oostelijk deel van de Waddenzee is redelijk tot goed.

John de Boer: 'We geven liever geen procesverbaal, maar een enkele keer is het wel nodig, vooral in het begin toen de toeristen bij herhaling de NB 17-gebieden binnenvoeren'.

Op de vraag of het niet moeilijk is het gehele gebied van Schiermonnikoog tot en met de Dollard te overzien, antwoordt De Boer: 'Er is een samenwerkingsverband Rijksdiensten Waddenzee. Met name met de Rijkspolitie te water hebben we zeer goede contacten. Als er iets gebeurt dat ons aangaat en een schip van een andere dienst signaleert dat, dan worden we onmiddellijk op de hoogte gesteld. Het hangt dan van de overtreding en de plaats af of het kollegaschip namens ons de overtreder waarschuwt, dan wel dat we het zelf doen. Van Nieuwe Statenzijl in het zuidoosten van de Dollard naar Simonszand, ten oosten van Schiermonnikoog, is het over het wad zo'n 6 uur varen. We doen al jaren blokmetingen tav. de recreatiedruk, dat betekent het noteren van het tijdstip van invaren, getij, weer, waar en hoeveel boten en wadlopers er zich bevinden en waar boten droogvallen en overtijden. Van de toeristen is 80 % afkomstig uit Nederland, 18 % uit Duitsland en de rest zijn vooral Denen en Zweden. In het begin hadden we veel last van toerisme vanaf Borkum, vooral snelle catamarans wilden nog al eens aanleggen op Rottumeroog'.

John de Boer met jonge zeehond

John de Boer in gesprek met redakteur Marja van Schie

Klaas Kreuyer, 2de schipper van de Harder

